

Vurdering af "Alternativt forslag til projektet – Tude Å gennem Vejlerne" fremsendt af UFV95 den 23. august 2015.

Udsætningsforeningen Vestsjælland (herefter UFV95) har, i forbindelse med den offentlige høring af kommunens vandhandleplaner, fremsendt et alternativt projektforslag til Tude Ådal projektet (i vandplanerne Vejlerne ved Tude Å). En lignende projektskitse har været fremsat fra Center for Teknik og Miljø, og er blevet gransket og herpå forkastet i de tidligste faser af projektet.

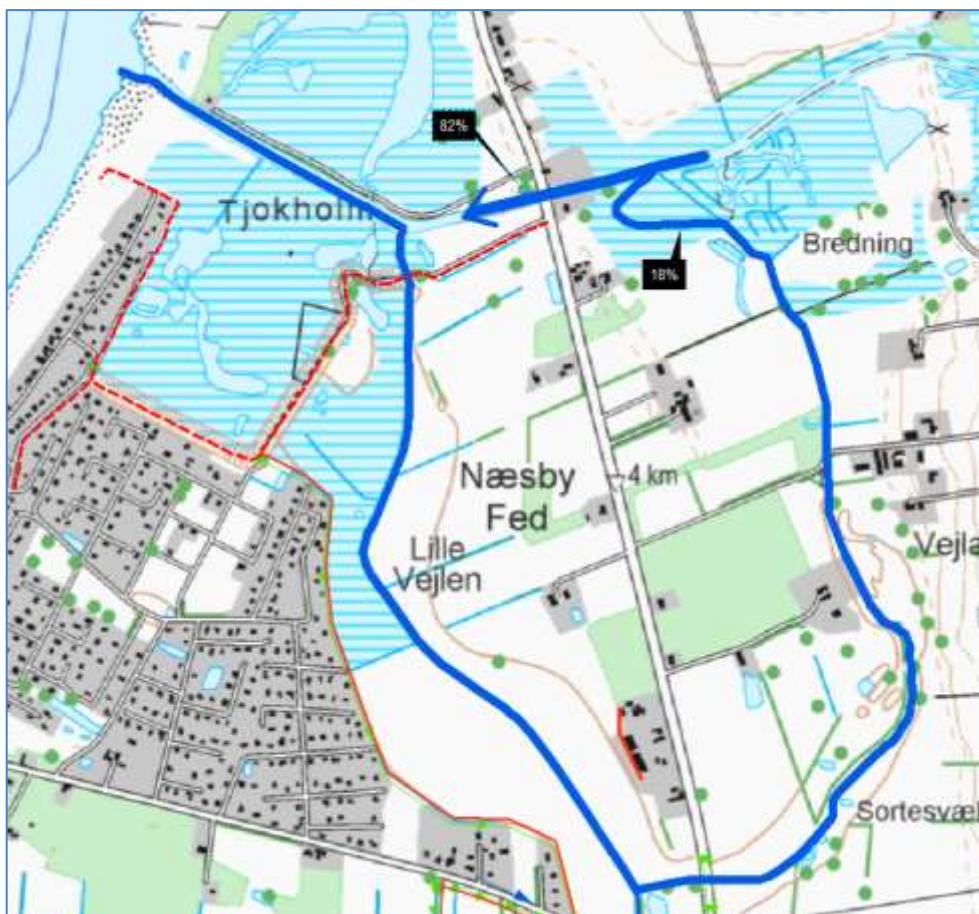
Udvalget/Byrådet har på møder d. 5. oktober / 26. oktober bedt Center for Teknik og Miljø om, at lade DTU Aqua validere UFV95's alternative forslag.

DTU Aqua konkluderer i notat af 25. november: " I forhold til at skabe gode forhold for vandrefisk og lampretter kan DTU Aqua anbefale, at der arbejdes videre med det alternative forslag fra UFV95 om genopretning af Tude Ådal. Dette forslag forventes ikke at påvirke ørredbestanden i Tude Å negativt og følger i øvrigt i store træk et tidligere forslag fra DTU Aqua".

UFV95's mål med dette alternative projektforslag er alene, at mindske et eventuelt smolttab (smolt = ørreder der vandre til havet). Det tages således ikke stilling til, hvilke konsekvenser den omfattende projektændring har for projektet i øvrigt, herunder kvælstofomsætning, mere omfattende sluseanlæg mv.

UFV95 har deltaget i den offentlige høring, der blev afsluttet i 2014, uden at fremsætte dette alternative projektforslag. Projektforslag er fremsat i forbindelse med høringen af vandhandleplanerne.

Det alternative forslag som UFV95 fremsender, er forholdsvist enkelt. Forslaget består i, at kun en mindre del af vandet fra Tude Å ledes gennem Vejlerne, via et specielt designet overløb placeret umiddelbart før det eksisterende højvandslukke i Bildsøvej. I modsætning til det foreliggende forslag hvor alt vand ledes gennem Vejlerne (se figur 1 og 2), UFV95 alternative forslag betyder, at der etableres et dobbeltløb med to sluseanlæg, og at det eksisterende løb gennem Bildsøvej bibeholdes. Vandet fordels i to strømrender, et der løber til Vejlerne (ca. 18 %), og et der løber via højvandslukket i Bildsøvej til Storebælt (ca. 82 %).

Figur 1: UFV95's alternative forslag. Her laves et dobbelt løb, hvor vandet deles i et dobbelt løb hvor 18% af vandet ledes til Vejlerne, og det resterende vand ledes gennem det eksisterende højvandslukke i Bildsøvej til Storebælt. Der er således tale om, at der kommer to sluseanlæg i mundingsområdet – et i Bildsøvej og et i Tjokholm dæmningen.

Figur 2: Det eksisterende projekt. Her ledes alt vand gennem Vejlerne, og der etableres således kun et højvandslukke i Tjokholmdæmningen.

Kommunens rådgiver har foretaget en teknisk og hydraulisk undersøgelse af UVF95's a projektforslag og konkluderer modsat DTU Aqua at forslaget kan resultere i en øget risiko for smolttab, idet rådgivers analyse viser, at omkring 18 % vandføring vil gå gennem Vejlerne uden sikkerhed for, at de fisk der måtte følge denne vandstørm vil kunne finde gennem Vejlerne, samtidig forøges opholdstiden markant. Disse to problemstillinger har tidligere været fremsat som problematiske af DTU Aqua, men er ikke nævnt i den fremsendte analyse.

Samtidig kan det alternative projekt have negative konsekvenser for kvælstofomsætningen. Da statens støtte alene afhænger af kvælstofomsætningen, vil støttebeløbet blive nedskrevet med ca. 1.1 mio. kr. pr. ton kvælstof, projektet omsætter mindre end de nuværende 31 ton. Den præcise økonomiske konsekvens af en så omfattende projektændring, som UVF95 foreslår, kan derfor kun klarlægges via en egentlig genberegning. Hvis kvælstofomsætningen (effektiviteten) viser sig at blive mindre end ca. 112 kg N/ha, bortfalder hele det statslige støttebeløb.

UVF95's projektforslag indeholder så markante ændringer, at det vurderes at blive nødvendigt at trække den foreliggende ansøgning om støtte tilbage og foretage nye teknisk- og ejendomsmæssige forundersøgelser, der kan danne grundlag for en ny ansøgning - med risiko for afslag og dermed bortfald af støtte.

Til orientering har UVF95 og andre lystfiskerinteressenter, har i forbindelse med høringen af det kommunale projektforslag i slutningen af 2014 indsendt en række høringssvar, som tilsammen har resulteret i flere projektændringer. Projektændringer der alle har til formål at reducere et eventuelt smolttab. Ændringerne har resulteret i, at DTU Aqua har halveret deres risikovurdering fra 50 % til 25 %. At DTU Aqua's risikovurdering ikke sættes lavere end 25% begrundes bl.a. med, at der vil etableres en større geddebestand (rovfisk). Kommunens rådgiver i forhold til fisk - Fiskeøkologisk Laboratorium (FØL), er ikke enig med DTU Aqua's konklusion, om smoltdødlighed forårsaget af en stor geddebestand (rovfisk). FØL fremsætter forskning, der viser at geddebestanden vil blive lille.

Center for Teknik og Miljø har gjort, hvad der er teknisk muligt for at reducere smolttabet inden for den foreliggende ramme. Center for Teknik og Miljø mener, at resultatet af den af byrådet godkendte projektbeskrivelse, er et udtryk for en reel borger- og interessentinddragelse. Projektets fundament har gennem hele forløbet været en balancegang mellem ofte meget modsatrettede interesser, og selv mindre ændringer vil kunne udløse kritik fra andre interessenter. Denne afvejning af interesser understøttes af

Naturstyrelsens udtalelse til fredningsnævnet, *"Samlet set vurderes de naturmæssige fordele ved projektet langt at overstige de negative naturmæssige konsekvenser af projektet"*.

På baggrund af ovenstående anbefaler Center for Teknik og Miljø, at der ikke foretages ændringer af den eksisterende projektbeskrivelse.

TH/FK – 15/1 - 2016